



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: Y. M., nar. X,
st. přísl. X
v ČR pobytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2019, č. j. OAM-430/LE-LE05-LE26-2019,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 12. 11. 2019, č. j. OAM-430/LE-LE05-LE26-2019, jímž byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“). V uvedeném rozhodnutí Ministerstvo vnitra (správní orgán) uvedlo, že dne 13. 9. 2019 provedlo s žalobcem pohovor a shromáždilo informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Alžírské demokratické a lidové republice. Žalobci byla dána možnost se seznámit s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim, jakož i navrhnout další podklady či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Těchto možností však žalobce nevyužil. Česká republika považuje Alžírsko za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ke stejnému závěru pak dospěl i správní orgán. Správní orgán dále zhodnotil, že skutečnosti, které žalobce uvedl při pohovoru, se jeví jako značně nadsazené a některé jsou zcela smyšlené, a to i z důvodů výskytu nesrovnalostí, nekonzistentnosti a nekonkrétnosti jeho výpovědi, proto je nelze považovat za věrohodné. Správní orgán dále uvedl, že z ničeho nevyplývá, že by v Alžírsku docházelo k pronásledování Kabyľů ani podporovatelů hnutí MAK. Rovněž konstatoval, že ze strany Alžírských orgánů dochází ke snahám respektovat berberské kulturní požadavky, stejně tak osoby nevyznávající islám. Jelikož Česká republika považuje Alžírsko za bezpečnou zemi původu, bylo na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě nelze Alžírsko považovat za bezpečnou zemi původu. Správní orgán proto uzavřel, že nedospěl k závěru, že by žalobce ve své vlasti čelil pronásledování, nebo že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, a proto posoudil jeho žádost o azyl jako zjevně bezdůvodnou.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce ve své žalobě uvedl, že domněnka uvedená v § 16 odst. 2 zákona o azylu je vyvratitelná, a je proto potřeba v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze danou zemi ve vztahu k dotýcnému žadateli považovat za bezpečnou. Žalovaný si však ke svému závěru o bezpečnosti země neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů a nezjistil tak dostatečně stav věci. Zamítavý výrok proto nemá oporu ve spisu. Kromě toho je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Žalobce dále konstatoval, že napadené rozhodnutí nepracuje z žádnými informacemi o zemi jeho původu. Z použitých podkladů je totiž odkazováno pouze na obecné informace, které však nesouvisí s důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Některé informace z materiálů jsou přitom již zastaralé a neaktuální. Žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany jako jeden z důvodů uvedl sympatie s hnutím MAK (Hnutí za autonomii Kabylie) a popsal incident, během něhož byl napaden z důvodu podpory tohoto hnutí. Správní orgán předmětné tvrzení označil za nevěrohodné a vytkl žalobci, že se neobrátil na pomoc státních orgánů. Žalobce však není povinen prokazovat, že by byl v zemi původu v horším postavení než jiní lidé požívající stejné problémy. Problémy, kterým čelí příslušníci opozice a hnutí MAK přitom potvrzují i nezávislé zdroje o zemi původu (např. zprávy Amnesty International), např. zatýkání protestujících, jejich výslechy aj.
4. Žalobce je toho názoru, že žalovaný ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou judikaturu správních soudů, podle níž má žadatel o mezinárodní ochranu přednět konzistentní a důvěryhodnou výpověď, přičemž pokud chce správní orgán žádost

zamítnout, musí přednést důkazy o nevěrohodnosti výpovědi (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 103/2007). Pokud žalovaný v rozhodnutí uvedl, že měl žalobce v zemi původu využít prostředků ochrany, pak žalobce namítá, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí chybí skutkové závěry o tom, zda by se jeho právům v jeho konkrétním případě vůbec mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů. Žalovaný se touto otázkou totiž vůbec nezabýval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 74/2009-51). Jako důvod o neudělení azylu pak nemůže obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu nepožádal orgány o pomoc a nevyčerpal veškeré právní prostředky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4 Azs 146/2006). Správní orgán měl zaměřit své dokazování shora naznačeným směrem, tj. měl zkoumat, zda měl žalobce faktickou možnost bez jisté újmy obrátit se o pomoc u příslušných orgánů (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 40/2007). Pouhé nashromáždění informací o právním systému nebo struktuře veřejné moci v konkrétní zemi původu bez souvisejících informací o účinnosti aplikace záruk zákonnosti nejsou dostatečné. V napadeném rozhodnutí žalovaný pouze konstatuje existenci opravných prostředků v zemi původu, ač sám dále přiznává jejich nerovnoměrné vymáhání, neefektivnost a v některých oblastech i nedostatečnost. Takové formální posouzení však neodpovídá shora uvedeným judikатурním požadavkům Nejvyššího správního soudu. Proto žalobce považuje napadené rozhodnutí ve vztahu faktické dostupnosti vnitřní ochrany před závažnou újmou za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že navrhl žalobu jako bezdůvodnou zamítnout, přičemž plně odkázal na své rozhodnutí ve věci. Uvedl, že žalobce neprokázal, že v jeho případě vůči němu nelze považovat Alžírsko za bezpečnou zemi původu. Z žádosti o azyl i z žaloby je pak zřejmé, že se žalobce pouze snaží vyřešit své problémy, tedy údajnou obavu z postihu kvůli podpoře MAK a údajný národnostní a náboženský útlak Kabylů. V průběhu správního řízení však žalovaný dospěl k závěru, že na uváděné důvody nelze nahlížet jinak, než jako na důvody značně nadsazené a nedůvěryhodné. Zásadní a významné rozpory ve své výpovědi žalobce, i přes snahu správního orgánu, nevysvětlil. Nelze proto shledat, že by žalobce dostal své povinnosti přednést konzistentní a důvěryhodnou výpověď. Žalovaný dále konstatoval, že v případě bezpečných zemí se důkazní břemeno vychyluje na stranu žalobce, je tedy na něm, aby prokázal, že zemi původu nelze považovat za bezpečnou zemi. Žalobce přitom vyvratitelnou domněnku o bezpečné zemi původu v řízení nevyvrátil, ani žaloba pak neobsahuje argumentaci potřebnou k vyvrácení této domněnky. Pro případy bezpečných zemí původu se neposuzuje, zda žadatel mohl být vystaven pronásledování (§ 12 zákona o azylu) nebo že mu hrozí vážná újma (§14a zákona o azylu), neboť toto zkoumání je nadbytečné. Seznam bezpečných zemí prochází pravidelnému přezkumu či aktualizaci. Neobstojí tak ani žalobcova námitka stran efektivní ochrany ze strany státních orgánů země původu. Informační zdroje užitě jako podklad pro rozhodnutí žalovaný považuje za dostatečné. S ohledem na uvedené žalovaný konstatoval, že žalobce neprokázal, že země původu není vůči němu bezpečnou zemí. O postoji žalobce k řízení o udělení mezinárodní ochrany pak

svědčí i skutečnost, že s nashromážděnými podklady pro rozhodnutí měl možnost se seznámit, vyjádřit či je doplnit, této možnosti však nevyužil, k úkonu se vůbec nedostavil, ač byl řádně předvolán.

IV. Posouzení věci soudem

6. Krajský soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného a shledal, že **žaloba není důvodná**.
7. Předně je potřeba konstatovat, že podle § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*. Česká republika podle § 2 bod. 2. vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákona o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, (dále jen „prováděcí vyhláška“), ve smyslu § 86 odst. 4 zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu považuje Alžírsko za bezpečnou zemi původu. Podle zmiňovaného § 86 odst. 4 zákona o azylu je Ministerstvo vnitra předmětnou prováděcí vyhláškou povinno periodicky přezkoumávat a doplňovat, a to nejméně jednou ročně. Aktuálnost uvedeného seznamu je tak zajištěna. Z tohoto hlediska pak Alžírsko prošlo interním hodnocením a na seznam bylo zařazeno jako bezpečná země původu. Podle shora uvedeného ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu je tedy na žadateli o azyl – žalobci, aby prokázal, že v jeho individuálním případě nelze zemi původu považovat za bezpečnou. Jinak řečeno, důkazní břemeno se v takovém případě přesouvá na žalobce. Pokud tedy žadatel pochází ze země, kterou Česká republika hodnotí jako bezpečnou zemi původu, neuplatní se v řízení o azylu, případně v řízení o doplňkové ochraně ve smyslu § 12 až 14b zákona o azylu dělené důkazní břemeno, které ve „standartních řízeních“ tíží jak samotného žadatele o azyl, tak správní orgán. Argumentace judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu stran povinnosti správního orgánu vyvrátit žadatelova tvrzení není případná, neboť se odkazovaná rozhodnutí vztahují na zmiňované „standartní“ řízení o azylu, tedy řízení, v nichž nevystupuje jako země původu země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou. Výhradu pochybnosti ve prospěch žadatele pak rovněž nelze uplatnit v případě zemí, které jsou označeny jako bezpečné země původu [výhrada se uplatní např. tam, „kde z dalších důkazů plyne, že stav dodržování lidských práv v zemi původu je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizení osob, častému používání mučení. Naopak, je-li země původu žadatele o azyl právním státem s demokratickým režimem, je na žadateli o azyl, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován“ (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. 6 Azs 50/2003).]. V řízení zjevně bezdůvodných ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu totiž není správní orgán povinen cokoli vyvracet, resp. sám zjišťovat stav, je na žalobci, aby tvrzené skutečnosti prokázal.
8. Žalovaný s žalobcem v rámci řízení o azylu provedl pohovor, přičemž vyhodnotil, že důvody podání žádosti o azyl jsou nevěrohodné a značně nadsazené. Zásadní a významné rozpory ve výpovědi se totiž správnímu orgánu ani přes jeho snahu nepodařilo odstranit. Žalobce proto nedostal své povinnosti přednést konzistentní a důvěryhodnou výpověď.

S tímto závěrem se soud ztotožňuje (z tohoto hlediska lze odkázat na stranu 5, 6 a 7 napadeného rozhodnutí), pouze stručně pak je třeba konstatovat, že při pohovoru se správním orgánem žalobce uvedl, že ve vlasti měl problémy kvůli podpoře hnutí MAK, jehož byl aktivistou a členem výboru, co však předmětná zkratka znamená, nebyl schopen vysvětlit, následně zcela nesprávně tvrdil, že znamená „Amazigh Kabyl“. Dle jeho slov je středoškolsky vzdělaný, do hnutí se měl aktivně zapojovat a podporovat jej. Je pak přinejmenším poměrně zvláštní, že nezná název hnutí, které aktivně podporuje. Rovněž je potřeba poukázat na skutečnost, že opakovaně poukazoval na aktivity hnutí MAK, jichž se měl účastnit na univerzitě, ačkoliv nikdy na univerzitě nestudoval. Toto se sice snažil vysvětlit, nicméně s ohledem na další rozporuplná tvrzení se jeho vysvětlení zdá být vysoce nepravděpodobné. Rovněž jeho tvrzení, že byl členem skupiny připravující založení hnutí, je zcela nepravdivé, když hnutí bylo založeno v roce 2001 a žalobce se narodil v roce 1998. Ohledně dalších tvrzení žalobce stran jeho zadržení policií, pak i tato obsahují rozpory, nesrovnalosti a nejasnosti. Předně uvedl, že měl být stíhán kvůli podpoře MAK, následně uvedl, že trestně stíhán nebyl. Proč byl zadržen, to vysvětlit rovněž nedokázal, poté uvedl, že to bylo kvůli vlajkám MAK, kdy byl navštívit studenty na univerzitních kolejích. Dále uvedl, že byl policisty napaden kvůli vlajce MAK, když se účastnil pochodu, následně připustil, že vlajku nenesl a měl pouze transparent. Když se chtěl obrátit na soud, tak mu bylo státními orgány sděleno, že to není možné, nicméně toto tvrzení později změnil a uvedl, že kontaktoval advokáta, který mu sdělil, že žalobu kvůli MAK podávat nemůže. V letech 2016 – 2018 měl studovat dálkově střední školu, neboť od roku 2016 pracoval ve svém obchodě s kosmetikou, nicméně poté uvedl, že v roce 2016 mu policie zabavila veškeré zboží a on musel obchod zavřít. Za důvod zabavení zboží nejprve uváděl podporu MAK, pak tvrdil, že to bylo z náboženských důvodů. Žalobce uvedl, že měl být několikrát předvolán na policii, a to v letech 2017 a 2018, přičemž dvě předvolání mu byla zaslána až při jeho pobytu v Rusku, kde se však nacházel až od roku 2019. Důvodem předvolání měla být vlajka MAK, následně důvod změnil, že se mělo jednat o důvody stávky na univerzitě, kterých se však neúčastnil. Nepravdivosti výpovědi žalobce pak nasvědčují i další skutečnosti zjištěné správním úřadem. Podle žalobce se stávky na univerzitě měly pořádat kvůli podpoře jazyka amazigh, avšak tento jazyk byl v Alžírsku v roce 2016 uznán jako národní jazyk a na školách se vyučuje již od roku 2002. Tomu, že žalobce nebyl alžírskými úřady předvolán, pak svědčí i to, že mu byl v červnu 2018 vydán nový cestovní doklad a v lednu 2019 mu bylo umožněno vycestovat ze země. Pokud tvrdil, že měl mít při vycestování potíže, pak ani toto tvrzení se zjevně nezakládá na pravdě, zabavení počítače kvůli podpoře MAK je ničím nepodložená domněnka žalobce, a tvrzení o tom že jej letištní policie propustila jen proto, že se mu blížil let, je vysoce nepravděpodobná. S ohledem na uvedené je pak třeba konstatovat, že žalovanému nelze vytknout, že výpověď žalobce hodnotil jako nedůvěryhodnou a nekonzistentní. Jeho výpověď totiž obsahuje řadu rozporných tvrzení, která sám žalobce nebyl schopen vysvětlit, případně jeho tvrzení nekorespondují s dalšími provedenými důkazy a reáliemi. Pokud tedy bylo shledáno, že je žalobcova výpověď jednoznačně nevěrohodná a že neprokázal, že v jeho případě Alžírsko vůči němu nelze považovat za bezpečnou zemi původu, přičemž nenavrhl ani žádné další důkazy pro podporu svých tvrzení, nedostal tak své povinnosti prokázat skutečnosti uvedené v § 16 odst. 2 zákona o azylu.

9. Soud dále k věci uvádí, že žalovaný si obstaral informace o zemi původu (např. Zpráva MZV ČR, č.j. 104340/2017-LP ze dne 9. 7. 2017), z níž plyne, že v Alžírsku nebyl za

poslední roky zaznamenám žádný případ trestního stíhání členů či sympatizantů MAK. Žalovaný pak vycházel i z Hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu z dubna 2019 a Informace OAMP ze dne 5. 1. 2017, která hodnotí vztah Berberů a Arabů na území Alžírsko. Soud tedy nedospěl k závěru, že by žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Soud k této námitce žalobce odkazuje i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č.j. 45 Az 21/2016-55 (publikováno pod č. 3714/2018 Sb. NSS) podle něhož zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu od datu vydání takové zprávy. Zastaralá je pak taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím využitím již nejsou aktuální, neboť situace popsána ve zprávě se změnila. Soud nedospěl k závěru, že se tak stalo a žalobce to ani konkrétně netvrdil. Soud k věci rovněž uvádí, že žalobce byl žalovaným vyzván, resp. řádně předvolán k tomu, aby se dostavil k seznámení se s podklady pro rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž této možnosti nevyužil, když se k tomuto úkonu vůbec nedostavil. Sám se tak svou nečinností připravil o možnost seznámit se s podklady, konstatovat jejich nedostatečnost, neúplnost, neaktuálnost a navrhnout další důkazy k prokázání svých tvrzení.

10. Stran námitky žalobce, že se žalovaný ve svém odůvodnění nezabýval tím, zda se žalobci v zemi původu mohlo dostat efektivní ochrany, pak i tuto námitku nelze považovat za důvodnou. Jak již bylo výše uvedeno, Alžírsko bylo Českou republikou zařazeno na seznam bezpečných zemí a z tohoto pohledu pak prochází pravidelnému přezkumu a aktualizaci. Pokud je tedy země označena za bezpečnou zemi, neposuzuje se, zda by žadatel mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14 zákona o azylu, neboť takové zkoumání je nadbytečné. Žalobcova námitka tak zjevně nemůže obstát, přičemž je potřeba opětovně připomenout, že odkazovaná judikatura se týká „standartního“ řízení o udělení azylu a nikoliv tady případu žalobce.
11. Lze tedy uzavřít, že soud napadené rozhodnutí nehledal nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a neshledal ani žádné další vady. Žalovaný při posuzování žádosti postupoval v intencích § 16 odst. 2 zákona o azylu, když ze seznamu bezpečných zemí podle § 2 bod. 2 prováděcí vyhlášky ve smyslu § 86 odst. 4 zákona o azylu bylo zjištěno, že Alžírsko je Českou republikou považováno za bezpečnou zemi, bylo tak na žalobci, aby prokázal svá tvrzení. Vzhledem k tomu, že jako jediný důkaz, který žalobce poskytl, byla jeho výpověď, která zcela důvodně byla označena za nevěrohodnou, žalobce v řízení před správním orgánem nedostál své povinnosti podle předmětného ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

12. S ohledem na výše uvedené soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné. Soud rovněž neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. října 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.